

Výhody a riziká Public-private partnership

28.9.2005, hotel Devín v Bratislava

Úloha Úradu pre verejné obstarávanie pri Public-private partnership 11:10 – 11:25

- ⇒ **Úrad pre verejné obstarávanie** - ústredný orgán štátnej správy pre oblasť verejného obstarávania
- ⇒ **Kompetencie úradu** spočívajú najmä
 - v koncepcnej činnosti
 - v legislatívnej činnosti
 - vykonáva dohľad nad verejným obstarávaním
 - činnosti súvisiace s odbornou spôsobilosťou na verejné obstarávanie a pre podnikateľov - uchádzačov činnosti súvisiace so zapísaním do zoznamu podnikateľov a vydávanie potvrdení o zapísaní
- ⇒ V súvislosti s **PPP úloha úradu** spočíva najmä
 - vo vytváraní legislatívnych podmienok
 - ✓ koncesné obstarávanie
 - ✓ súťažný dialóg
- ⇒ Dnes **platná legislatíva**
 - zákon č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní upravuje koncesie na práce v § 50,
 - Vyhláška Úradu pre verejné obstarávanie č. 575/2003 Z. z., v ktorej je uvedený vzor oznámenia o koncesii na práce a oznámenia o vyhlásení metódy verejného obstarávania na uskutočnenie prác pre koncesionára
- ⇒ **Pripravovaná legislatíva**
 - Nový zákon o verejnom obstarávaní – je v legislatívnom procese
 - Po prijatí a publikovaní zákona sa predloží do legislatívneho procesu Vyhláška úradu o obsahu a vzoroch oznámení používaných vo verejnom obstarávaní
- ⇒ **Čo prinesie nový zákon o verejnom obstarávaní v súvislosti s PPP**
 - definuje pojem koncesie na stavebné práce a koncesiu na služby (§14) pre verejných obstarávateľov, teda klasický sektor

Koncesia je zákazka rovnakého typu ako zákazka na uskutočnenie stavebných prác s tým, že peňažné plnenie za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť, je kompenzované právom užívať stavbu na dohodnutý čas. Toto právo môže byť spojené s čiastočným peňažným plnením za uskutočnené stavebné práce.

Koncesia na služby je zákazka rovnakého typu ako zákazka na poskytnutie služby s tým, že peňažné plnenie za služby, ktoré sa majú poskytnúť je kompenzované právom brať úžitky z poskytovaných služieb. Toto právo môže byť spojené s čiastočným peňažným plnením za poskytované služby.

- **Vyníma sa, resp. sa nepoužijú pravidlá koncesie na**
 - koncesiu na služby a koncesiu na stavebné práce, ktoré uzaviera obstarávateľ, ak sa týkajú činností v odvetví energetiky, vôd, dopravy, pôšt – prirodzených monopolov,
 - koncesiu nemôže použiť verejný obstarávateľ v prípade, ak by sa koncesia zadávala na vykonávanie činností v energetike, vodnom hospodárstve, doprave a pošty,
 - taktiež nie je možné použiť pravidlá koncesie na vyňaté prípady zadávania zákazky, ako napr. ktorých predmet zákazky sú utajované skutočnosti, elektronické komunikačné siete, pri osobitných postupoch, medzinárodné dohody.

Koncesia na stavebné práce je upravená v TRETEJ HLAVE návrhu zákona o verejnom obstarávaní v § 65 až 70 pre zadávanie nadlimitných zákaziek a v § 97 a 98 pre zadávanie podlimitných zákaziek.

Nadlimitná zákazka na uskutočnenie stavebných prác – znenie návrhu zákona

TRETI A H L A V A *KONCESIA*

§ 65

(1) Verejný obstarávateľ je povinný postupovať podľa týchto pravidiel, ak predpokladaná hodnota koncesnej zmluvy na stavebné práce sa rovná, alebo je vyššia ako 5 923 000 EUR. Predpokladaná hodnota zákazky na uskutočnenie stavebných prác sa určí podľa § 5.

(2) Koncesná lehota je lehota určená v koncesnej zmluve, počas ktorej má koncesionár právo užívať predmet koncesnej zmluvy. Koncesná lehota začína plynúť od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po kolaudácii stavby¹⁾ alebo po jej uvedení do trvalej prevádzky, alebo po inej udalosti podľa koncesnej zmluvy, ak už koncesionár mal alebo mohol mať výnosy z prevádzkovania stavby. Koncesná lehota sa končí uplynutím posledného dňa mesiaca určenej lehoty. Koncesná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 rokov.

(3) Dĺžka koncesnej lehoty závisí od predmetu koncesnej zmluvy, výšky peňažného plnenia za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť, a odhadovaného primeraného výnosu koncesionára vyplývajúceho z práva užívať dielo počas koncesnej lehoty.

(4) Uzavretím koncesnej zmluvy koncesionár nadobúda práva a povinnosti správcu majetku. Tento majetok nemožno scudziť, zaťažiť, vydražiť ani previesť jeho správu na tretiu osobu.

(5) Verejný obstarávateľ nemôže previesť vlastníctvo stavby alebo stavebného pozemku po uzavretí koncesnej zmluvy na inú osobu.

(6) Pravidlá pri koncesii sa nepoužijú,

- a) ak koncesiu zadáva verejný obstarávateľ, ktorý vykonáva jednu alebo viac činností podľa § 7 ods. 3 až 9, a koncesia sa zadáva na vykonávanie týchto činností,*
- b) ak ide o prípady uvedené v § 1 ods. 2 písm. a), b), d), e) a f).*

§ 66

(1) Verejný obstarávateľ vyhlasuje koncesiu uverejnením oznámenia o koncesii. Oznámenie o koncesii pošle publikačnému úradu a úradu. Oznámenie o koncesii sa uverejňuje podľa § 22.

¹⁾ § 76 a 77 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

(2) *Lehota na predloženie žiadostí o koncesiu nesmie byť kratšia ako 52 dní odo dňa odoslania oznámenia o koncesii publikačného úradu. Túto lehotu možno skrátiť o sedem dní, ak je oznámenie o koncesii vypracované a posielané elektronickými prostriedkami.*

§ 67

(1) *Verejný obstarávateľ môže*

- a) *vyžadovať od koncesionára, aby zmluvy predstavujúce minimálne 30 % z celkovej ceny stavebných prác, na ktoré sa má uzavrieť koncesná zmluva, uzavrel s tretími osobami a zároveň umožnil zvýšenie tohto podielu; minimálny percentuálny podiel sa uvedie v koncesnej zmluve, alebo*
- b) *požiadat uchádzačov, aby vo svojich ponukách určili percentuálny podiel z celkovej ceny stavebných prác, ktorý zabezpečia tretími osobami.*

(2) *Ustanovenia odseku 1 a § 65 a 66 sa nepoužijú, ak ide o dodatočné stavebné práce nezahrnuté v pôvodne plánovanom koncesionárskom projekte alebo v pôvodnej zmluve, ktorých potreba vyplynula dodatočne z nepredvídateľných okolností. Takéto stavebné práce sa zadávajú koncesionárovi pod podmienkou, že ich zadá pôvodnému dodávateľovi,*

- a) *ak nie sú technicky alebo ekonomicky oddeliteľné od pôvodného plnenia zmluvy bez toho, aby to verejnému obstarávateľovi nespôsobilo neprimerané ťažkosti, alebo*
- b) *ak sú technicky alebo ekonomicky oddeliteľné od pôvodného plnenia zmluvy, ale sú nevyhnutné na ďalšie plnenie podľa pôvodnej zmluvy.*

(3) *Súhrnná hodnota dodatočných stavebných prác nesmie presiahnuť 50 % hodnoty pôvodnej koncesnej zmluvy.*

§ 68

Koncesionár, ktorý je verejným obstarávateľom, je povinný použiť pri zadávaní zákaziek na stavebné práce tretím osobám postupy verejného obstarávania podľa tohto zákona.

*Pravidlá pre koncesionára,
ktorý nie je verejným obstarávateľom*

§ 69

(1) *Koncesionár, ktorý nie je verejným obstarávateľom, postupuje pri zadávaní zákaziek na uskutočnenie stavebných prác tretím osobám podľa pravidiel ustanovených v § 70, ak predpokladaná hodnota týchto zákaziek sa rovná alebo je vyššia ako 5 923 000 EUR. Predpokladaná hodnota zákazky na uskutočnenie stavebných prác sa určí podľa § 5.*

(2) *Za tretie osoby sa nepovažujú skupiny osôb, ktoré boli vytvorené s cieľom získať koncesiu, alebo prepojené podniky.*

(3) *Prepojeným podnikom na účely zadávania zákazky na uskutočnenie stavebných prác koncesionárom, ktorý nie je verejným obstarávateľom, sa rozumie právnická osoba, na ktorú má priamy alebo nepriamy rozhodujúci vplyv koncesionár alebo ktorá má rozhodujúci vplyv na koncesionára, alebo ktorá spolu s koncesionárom podlieha rozhodujúcemu vplyvu inej právnickej osoby na základe vlastníctva, finančného podielu alebo pravidiel, ktorými sa riadi.*

(4) *Priamym alebo nepriamym rozhodujúcim vplyvom sa rozumie, ak právnická osoba vo vzťahu k inej právnickej osobe*

- a) *vlastní väčšinu akcií alebo väčšinový obchodný podiel alebo*
- b) *ovláda väčšinový podiel na hlasovacích právach, alebo*
- c) *vymenúva viac ako polovicu členov správneho orgánu alebo výkonného orgánu, alebo kontrolného orgánu.*

(5) *Úplný zoznam dodávateľov podľa odseku 2 sa uvedie v žiadosti o koncesiu. Tento zoznam je potrebné aktualizovať pri každej zmene.*

§ 70

(1) *Koncesionár, ktorý nie je verejným obstarávateľom, pri zadávaní zákaziek podľa § 69 je povinný uverejniť oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania. Oznámenie sa posielajú publikačnému úradu a úradu a uverejňuje sa podľa § 22. V oznámení uvedie*

- a) opis predmetu zákazky,*
- b) miesto a lehotu určenú na predloženie žiadostí o účasť alebo miesto a lehotu určenú na predkladanie ponúk,*
- c) kritériá na vyhodnotenie ponúk,*
- d) podmienky účasti podľa § 26 a 27, ak sa vyžadujú,*
- e) ďalšie potrebné informácie.*

(2) *Lehota na predloženie žiadostí o účasť nesmie byť kratšia ako 37 dní odo dňa odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania publikačnému úradu. Túto lehotu možno skrátiť o sedem dní, ak je oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania vypracované a posielané elektronickými prostriedkami.*

(3) *Lehota na predkladanie ponúk nesmie byť kratšia ako 40 dní odo dňa odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania publikačnému úradu alebo odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk. Túto lehotu možno skrátiť o päť dní, ak koncesionár umožňuje neobmedzený a priamy prístup elektronickými prostriedkami k súťažným podkladom a ku všetkým doplňujúcim podkladom.*

(4) *Ak nie sú súťažné podklady na vypracovanie ponuky alebo doplňujúce informácie poskytnuté v určených lehotách aj napriek tomu, že boli vyžiadané dostatočne vopred, alebo ak vypracovanie ponuky vyžaduje preskúmanie rozsiahlej dokumentácie, alebo obhliadku miesta dodania predmetu zákazky, koncesionár primerane predĺži lehotu na predkladanie ponúk tak, aby sa záujemcovia mohli oboznámiť so všetkými informáciami, ktoré sú potrebné na vypracovanie ponuky.*

(5) *Koncesionár, ktorý nie je verejným obstarávateľom, nie je povinný uverejniť oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, ak zákazka na uskutočnenie stavebných prác zadávaná tretím osobám spĺňa jednu z podmienok uvedených v § 57 ods. 1.*

Podlimitná zákazky na uskutočnenie stavebných prác:

K o n c e s i a § 97

(1) *Verejný obstarávateľ postupuje pri uzavieraní koncesnej zmluvy primerane podľa § 65 až 68, ak predpokladaná hodnota koncesnej zmluvy sa rovná, alebo je vyššia ako 12 000 000 Sk a súčasne nižšia ako finančný limit podľa § 65 ods. 1. Predpokladaná hodnota sa určí podľa pravidiel na výpočet predpokladanej hodnoty zákazky na stavebné práce ustanovených v § 5.*

(2) *Verejný obstarávateľ vyhlasuje koncesiu oznámením o koncesii, ktoré pošle na uverejnenie úradu. Oznámenie o koncesii sa uverejňuje podľa § 92.*

(3) *Verejný obstarávateľ nepoužije odseky 1 a 2, ak sú splnené podmienky podľa § 67 ods. 2.*

§ 98 *Pravidlá pre koncesionára,* *ktorý nie je verejným obstarávateľom*

(1) *Koncesionár, ktorý nie je verejným obstarávateľom, na zadávanie zákaziek na uskutočnenie stavebných prác tretím osobám primerane použije § 69 ods. 2 až 4 a § 70, ak predpokladaná hodnota týchto zákaziek sa rovná, alebo je vyššia ako 12 000 000 Sk a súčasne je nižšia ako finančný limit podľa § 69 ods. 1. Predpokladaná hodnota zákazky na uskutočnenie stavebných prác sa určí podľa § 5.*

(2) *Koncesionár, ktorý nie je verejným obstarávateľom, pri zadávaní zákaziek na uskutočnenie stavebných prác tretím osobám je povinný poslať oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania na uverejnenie úradu.*

⇒ Novým postupom vo verejnom obstarávaní je **súťažný dialóg (§ 23 ods. 7)**

Definícia pojmu:

(7) Súťažný dialóg sa vyhlasuje pre neobmedzený počet záujemcov. Verejný obstarávateľ môže obmedziť počet záujemcov, s ktorými vedie dialóg, s cieľom vypracovať jedno alebo viac vhodných riešení spĺňajúcich požiadavky verejného obstarávateľa, na ktorých základe sú vybratí záujemcovia vyzvaní na predloženie ponuky.

Postup súťažného dialógu je upravený v § 59 až 62 návrhu zákona o verejnom obstarávaní

S ú ť a ť n ý d i a l ó g
§ 59

(1) Verejný obstarávateľ môže použiť súťažný dialóg, ak ide o obzvlášť zložité projekty a nemožno použiť verejnú súťaž alebo užšiu súťaž. Cieľom súťažného dialógu je nájsť a definovať najvhodnejší spôsob na uspokojenie potrieb verejného obstarávateľa. Ponuky sa musia vyhodnotiť len na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky.

(2) Obzvlášť zložitou zákazkou sa rozumie zákazka, pri ktorej zadávaní verejný obstarávateľ nie je objektívne schopný

- a) definovať technické požiadavky podľa § 33 ods. 2 písm. b), c) alebo d), ktoré by spĺňali jeho potreby a ciele, alebo*
- b) špecifikovať právne alebo finančné podmienky projektu.*

(3) Verejný obstarávateľ môže obmedziť počet záujemcov, ktorých vyzve na účasť na dialógu, a to najmenej na troch tak, aby umožnil hospodársku súťaž. Verejný obstarávateľ môže vyzvať na účasť na dialógu aj nižší počet záujemcov, ktorí spĺňajú podmienky účasti a minimálnu úroveň spôsobilosti, ak sa nedosiahol určený minimálny počet. Verejný obstarávateľ vyzve na účasť na dialógu súčasne len vybraných záujemcov, ktorí splnili podmienky účasti. V rámci toho istého postupu verejný obstarávateľ nesmie vyzvať na účasť na dialógu toho, kto nepožiadala o účasť.

(4) V oznámení o vyhlásení verejného obstarávania verejný obstarávateľ uvedie najmä

- a) opis projektu a svoje požiadavky, ak ich neuvedie v informatívnom dokumente,*
- b) lehotu na predloženie žiadostí o účasť,*
- c) kritériá alebo pravidlá na vyhodnotenie splnenia podmienok účasti,*
- d) ďalšie potrebné informácie.*

(5) Lehota na predloženie žiadostí o účasť nesmie byť kratšia ako 37 dní odo dňa odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania publikačného úradu. Lehotu na predloženie žiadostí o účasť možno skrátiť o sedem dní, ak je oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania vypracované a posielané elektronickými prostriedkami.

§ 60

(1) Výzva na účasť na dialógu obsahuje

- a) miesto a lehotu určenú na vyžiadanie informatívneho dokumentu, ak nie je už súčasťou výzvy, alebo odkaz na prístup k tomuto dokumentu, ak verejný obstarávateľ k nemu ponúka neobmedzený a priamy prístup elektronickými prostriedkami,*
- b) výšku a spôsob úhrady za informatívny dokument, ak sa vyžaduje,*
- c) informáciu o uverejnení oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania,*
- d) miesto a termín uskutočnenia dialógu a jazyk alebo jazyky, v ktorých sa uskutoční,*
- e) určenie doplňujúcich dokladov, ak sú potrebné, ktoré sú určené na podporu vyhlásení, ktoré záujemca predložil v súlade s oznámením o vyhlásení verejného obstarávania, alebo na doplnenie informácií požadovaných v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania; nesmú sa uplatňovať iné požiadavky súvisiace s finančným a ekonomickým postavením a technickou alebo odbornou spôsobilosťou, ako pôvodne určil verejný obstarávateľ,*

- f) relatívnu váhu jednotlivých kritérií na vyhodnotenie ponúk alebo zostupné poradie dôležitosti kritérií, ak nie sú uvedené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v informatívnom dokumente,
- g) ďalšie potrebné informácie.

(2) Ak informatívny dokument nie je súčasťou výzvy na účasť na dialógu, verejný obstarávateľ ho bezodkladne po vyžiadaní poskytne vybratým záujemcom.

(3) Počas dialógu verejný obstarávateľ môže s vybratými uchádzačmi prerokovať všetky hľadiská projektu. Verejný obstarávateľ môže určiť ceny alebo odmeny pre uchádzačov, ktorí sa zúčastnia dialógu.

(4) Verejný obstarávateľ je povinný počas dialógu zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými uchádzačmi. Zakazuje sa poskytovať informácie diskriminačným spôsobom, ktorý by zvýhodnil niektorých uchádzačov.

(5) Verejný obstarávateľ nesmie poskytnúť ostatným uchádzačom navrhované riešenia, ani iné dôverné informácie získané od uchádzača, s ktorým sa viedol dialóg, bez jeho súhlasu.

(6) Verejný obstarávateľ môže určiť, že dialóg sa uskutoční v niekoľkých po sebe nasledujúcich etapách s cieľom znížiť počet riešení, ktoré sa majú prerokovať v etape dialógu, na základe kritérií na vyhodnotenie ponúk uvedených v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v informatívnom dokumente. Túto možnosť verejný obstarávateľ uvedie v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v informatívnom dokumente.

(7) Ak verejný obstarávateľ využije možnosť zníženia počtu riešení, ktoré sa majú prerokovať, počtom dosiahnutým v poslednej etape musí umožniť hospodársku súťaž, ak je dostatok riešení. Verejný obstarávateľ pokračuje v takomto dialógu dovtedy, kým nenájde riešenie alebo riešenia spĺňajúce jeho potreby. Ak je to potrebné, porovnávaním týchto riešení. Verejný obstarávateľ vyhotoví z každého rokovania v rámci dialógu zápisnicu.

§ 61

(1) Verejný obstarávateľ informuje uchádzačov o ukončení dialógu a vyzve ich na predloženie konečnej ponuky na základe predloženého riešenia alebo riešení, ktoré boli špecifikované počas dialógu. Tieto ponuky musia obsahovať všetky požadované parametre, ktoré sú potrebné na realizáciu projektu.

(2) Výzva na predloženie konečnej ponuky obsahuje

- a) informáciu o uverejnení oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania,
- b) lehotu na predkladanie ponúk, miesto predkladania ponúk a jazyk alebo jazyky, v ktorých možno predkladať ponuky,
- c) miesto a termín otvárania ponúk,
- d) ďalšie potrebné informácie.

§ 62

(1) Na otváranie a vyhodnocovanie ponúk sa nevzťahujú § 40 a 41.

(2) Ponuky sa otvárajú na mieste a v termíne uvedenom vo výzve na predkladanie ponúk podľa § 61 ods. 2. Ponuky sa vyhodnocujú podľa kritérií na vyhodnotenie ponúk uvedených v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v informatívnom dokumente s cieľom vybrať najlepšiu ponuku na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky.

(3) Komisia môže požiadať uchádzača o vysvetlenie alebo upresnenie predloženej ponuky. Nesmie však vyzvať ani prijať vysvetlenie alebo upresnenie, ktorým by došlo k zmene základných aspektov ponuky alebo výzvy na predkladanie ponúk, k diskriminácii alebo ktoré by bránilo čestnej hospodárskej súťaži.

(4) Verejný obstarávateľ môže požiadať uchádzača, ktorého ponuka bola vyhodnotená ako ekonomicky najvýhodnejšia, o vysvetlenie aspektov ponuky alebo o potvrdenie záväzkov uvedených v ponuke. Nesmie však vyzvať ani prijať vysvetlenie, ktorým by došlo k zmene podstatných aspektov ponuky alebo výzvy na predkladanie ponúk, k diskriminácii alebo ktoré by bránilo čestnej hospodárskej súťaži.

Súťažný dialóg je len pre verejných obstarávateľov, pri realizácii obzvlášť zložitých projektov, kde nie je možné použiť verejnú súťaž alebo užšiu súťaž. Môže ísť o realizáciu dôležitých projektov integrovanej dopravnej infraštruktúry, veľkých počítačových sietí alebo projektov, ktoré si vyžadujú komplexné a štruktúrované financovanie, ktorých finančné a právne zloženie nie je možné vymedziť vopred. Malo by sa jednať o flexibilné konanie, ktoré nielenže zachováva hospodársku súťaž medzi hospodárskymi subjektami, ale taktiež potrebu verejných obstarávateľov prediskutovať všetky hľadiská zákazky s každým záujemcom. Konanie – súťažný dialóg sa však nesmie používať takým spôsobom, ktorý by obmedzoval alebo narušoval hospodársku súťaž, najmä menením základných aspektov ponúk, alebo stanovovaním podstatne nových požiadaviek pre úspešného uchádzača alebo prijatím akéhokoľvek iného uchádzača, ako uchádza, ktorého ponuka bola vybratá ako ekonomicky najvýhodnejšia.